

راهنمای کامل و تشریح مسائل

مکانیک خاک

(براجام. داس)

تألیف:

مهندس احمد رحمتی

ناشر همکار: کتاب و ارشاد

انتشارات ایثارگران

راهنمای کامل و تشریح مسائل مکانیک خاک (براجام، داس)

تألیف: مهندس احمد رحمتی

حروفچینی و صفحه آرایی: یوشیع مرتضوی

ترسیم تصاویر: احمد وربشتی

طراح جلد: گروه طراحان پنجره

ناظر چاپ: علیرضا پروین

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۲۴-۰۹-۳

نادر: لیتوگرافی

چاپ و صحافی: چاپ و صحافی

نوبت چاپ: نوبت چاپ

تیراز:

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

جتمارم (اول ناشر) - ۱۲۸۹

: ۲۰۰۰ نسخه

: ۵۰۰۰۰ ریال

مرکز توزیع: خیابان دانشگاه، بین شهدای زاندارمی و انقلاب، بنیست پور جوادی، پلاک ۷
تلفن: ۰۹۰۶۵۸۷۰۶۵۸ - ۹

رحمتی، احمد. ۱۳۶۱. راهنمای کامل و تشریح مسائل مکانیک خاک (براجام، داس). تالیث احمد رحمتی.

تهران: ایزگران کتاب و زیرس. ۱۳۸۹.

۲۹۶ ص: مصور، حدول، نمودار.

۹۷۸ ۶۰۰ ۵۵۲۴ ۰۹

نادر: فایل

یادداشت: کتاب حاضر تشریح کامل مسئلہ جلد اول کتاب «اصول

مهندسی زیوتکنیک» است.

اصول مهندسی زیوتکنیک

خاک - مکنک.

موضع: خاک - مکنک - مسائل، تعریفها و عباره.

دانش، برایا، ۱۹۴۱،Das.Braja. اصول مهندسی زیوتکنیک

دیده‌بندی کشته:

TAVI ۱/۲۶۲۳

دیده‌بندی دیوبی:

۶۴۹/۱۵۱۳۶

تقدیم به پدر و مادر عزیزم

که مظہر ایثار و مہربانی اند

www.Ketab.ir

فهرست

۷۹	فصل ۵: مفهوم تنش مؤثر	۱	فصل ۱: خاک و سنگ
۸۱	فشار تراوش	۲	دانه‌بندی خاک
۸۲	جوشش یا رگاب	۳	اندازه مؤثر، ضریب یکنواختی و
۸۵	موینتگی در خاک	۴	ضریب دانه‌بندی
۸۶	مسائل فصل ۵	۵	مسائل فصل ۱
فصل ۶: تنش در توده خاک			
۹۹	تشخیص به علت بار مرکز (نقطه‌ای)	۲۱	فصل ۲: ترکیب خاک
۱۰۱	تشخیص به علت بار خطی	۲۵	تراکم نسبی
۱۰۲	تشخیص به علت بار نواری	۲۵	حدود اتربرگ
۱۰۳	تشخیص به علت بار زیر مرکز یک سطح بارگذاری	۲۵	آزمایش تعیین حد انقباض
۱۰۶	دایره‌ای با شدت یکنواخت	۲۶	آزمایش تعیین حد خمیری
۱۰۸	متوسط افزایش تنش قائم به علت سطح	۲۶	آزمایش تعیین حد روانی (حد مایع)
۱۰۹	بارگذاری مستطیلی	۲۸	مسائل فصل ۲
۱۱۱	نمودارهای تأثیر نیومارک برای فشار قائم	۴۳	فصل ۳: طبقه‌بندی خاک
۱۲۹	فصل ۷: نشست خاک	۴۴	سیستم طبقه‌بندی اداره کشاورزی آمریکا (USDA)
۱۳۰	نمودار نشست مخلخل - فشار	۴۵	سیستم طبقه‌بندی آشتو (AASHTO)
۱۳۱	رس‌های عادی تحکیم یافته (NC) و پیش تحکیم یافته (OC)	۴۷	سیستم طبقه‌بندی یونیفاپاید یا متخد (USCS)
۱۳۱	محاسبه نشست به علت تحکیم اولیه	۵۳	کلیاتی در مورد سیستم طبقه‌بندی متخد (یونیفاپاید)
۱۳۲	نشست به علت تحکیم ثانویه	۶۱	مسائل فصل ۳
۱۳۲	نشست الاستیک یا آنی	۶۲	فصل ۴: جریان آب در خاک
۱۳۴	سرعت تحکیم	۶۳	سرعت جریان
۱۳۵	روش لگاریتم زمان	۶۳	ضریب نفوذپذیری
۱۳۶	روش جذر زمان	۶۵	نفوذپذیری معادل در خاک‌های لایه‌بندی شده
۱۳۷	مسائل فصل ۷	۶۶	شبکه جریان
۱۵۱	فصل ۸: مقاومت برشی خاک	uplift	فشار بر کنش یا فشار بالابرنده یا فشار
۱۵۳	معیار گسیختگی مور - کولمب	در زیرسازه‌های هیدرولیکی	در زیرسازه‌های هیدرولیکی
۱۵۴	تعیین پارامترهای مقاومت برشی در آزمایشگاه	۶۶	نشت آب از بدنه سد خاکی همگن واقع
		۶۸	در روی پی نفوذناپذیر
		۶۸	مسائل فصل ۴

۲۲۲.....	ماسه شل روی ماسه متراکم ($c = 0$)	۱۵۴.....	آزمایش برش مستقیم
	رس قوی روی رس ضعیفتر (تحت شرایط ۰ = φ و c_u)	۱۵۵.....	آزمایش برشی سه محوری
۲۲۲.....	آزمایش ظرفیت باربری در محل (آزمایش بارگذاری صفحه plate load test)	۱۵۶.....	آزمایش فشاری محدود شده برای رس انسان
۲۲۳.....	۲۲۳.....	۱۵۷.....	حساسیت و تیکسیوتربوی رس
۲۲۵.....	۲۲۵.....	۱۵۸.....	چسمندگی؛ هکشی نشده نیشته‌های رسی عادی تحکیم یافته و پیش تحکیم یافته
۲۴۳.....	فصل ۱۱: پایداری شیروانیهای خاکی	۱۵۹.....	مسائل فصل ۸
۲۴۴.....	ضریب اطمینان.....	۱۷۱.....	فصل ۹: فشار جانبی خاک
۲۴۴.....	پایداری نیزه‌های نامحدود بدون نشت (تراوش).....	۱۷۲.....	فشار خاک در حالت ممکن
۲۴۵.....	پایداری شیروانی نامحدود همراه با نشت.....	۱۷۳.....	حالت محرك رانکین
۲۴۵.....	تحلیل شیروانی محدود با سطح لغزش صفحه‌ای (روش کولمان).....	۱۷۴.....	حالت مقاوم رانکین
۲۴۶.....	تحلیل شیروانی محدود با سطح لغزش استوانه‌ای.....	۱۷۵.....	نظریه فشار خاک کولمب
۲۵۰.....	شیروانی در خاک همگن با $\phi > 0$	۱۷۶.....	حالت محرك کولمب
۲۵۱.....	نمودارهای هم ضریب.....	۱۷۷.....	حالت مقاومت کولمب
۲۵۲.....	(رس قطعه).....	۱۷۸.....	کمان اسپiral لگاریتمی
۲۵۳.....	رس بیتاب ساده شده.....	۱۷۹.....	فشار جانبی بر دیوار حایل به علت سربار نقطه‌ای
۲۵۳.....	رس بیتاب و موورگیسترون برای شیروانیهای به همراه نشت.....	۱۸۰.....	برایه تئوری الاستیستیته
۲۵۶.....	نمودارهای اسپنسر برای تحلیل پایداری شیروانی‌های به همراه نشت.....	۱۸۱.....	گودبرداری (حضر ترانشه) با جدار مهار شده
۲۵۸.....	مسائل فصل ۱۱.....	۱۸۲.....	مسائل فصل ۹
۲۷۹.....	فصل ۱۲: تراکم خاک	۱۸۳.....	فصل ۱۰: ظرفیت باربری پی برای شالوده‌های سطحی
۲۸۰.....	آزمایش پرسکتور استاندارد.....	۱۸۴.....	رابطه ظرفیت باربری نهایی ترازی برای
۲۸۰.....	متضمن انسان.....	۱۸۵.....	شالوده‌های سطحی
۲۸۱.....	تراکم کلارگاهی.....	۱۸۶.....	تأثیر سفره آب زیرزمینی روی مقادیر ظرفیت
۲۸۱.....	تراکم ارتعاشی.....	۱۸۷.....	باربری نهایی
۲۸۲.....	تراکم دینامیکی.....	۱۸۸.....	ظرفیت باربری نهایی خالص
۲۸۲.....	مسائل فصل ۱۲.....	۱۸۹.....	ظرفیت باربری مجاري
		۱۹۰.....	رابطه عمومی ظرفیت نارسی
		۱۹۱.....	بار نهایی برای سالوده سطحی بالا بردن معجزه
		۱۹۲.....	شالوده سطحی در روی خاک لا بهندی سده
		۱۹۳.....	بساطه متراکم روزی ماسه سل ($c = 0$)

به نام خدا

حمد و سپاس می‌گوییم یگانه بی‌همتا را به واسطه محبتهاش بی‌دربیش.
از آنجاییکه درس مکانیک خاک از جمله دروس اصلی مهندسی عمران به حساب می‌آید و همچنین بدلیل نقش مهم خاک در اکثر پروژه‌های عمرانی به عنوان پایه و تکیه گاهی برای قرارگیری تقریباً هر سازه‌ای بر روی آن، شناخت هرچه بیشتر این دانش امری بدینهیست. از طرفی تنوع و گسترده‌گی موجود در مباحث آن، ممکنست تصویر دشواری از این درس در ذهن دانشجویان القا نماید، در حالیکه به عقیده مؤلف اگر این درس به شکلی مفهومی و پیوسته مطالعه شود و مسائل اینچنینی به میزان کافی تشریح و تحلیل گردد جلوه‌ای زیبا، ساده و قابل درک و البته مهم و کاربردی در ذهن خواننده متجلی خواهد گشت.

در این راستا در کتابی که پیش رو دارید در دوازده فصل به حل کلیه مسائل جلد اول کتاب اصول مهندسی ژئوتکنیک (مکانیک خاک) تالیف دکتر براجا ام. داس که کتابی جامع، با مسائل گسترده و مفید، با ترجمه شیوه‌ای مهندسی، شاپور طاحونی، پرداخته شده است. ضمن آنکه در ابتدای هر فصل خلاصه‌ای از مباحث مربوط به آن آورده شده است تا خواننده بتواند در فرصتی کوتاه به مرور مطالب پرداخته و حتی بدون ارجاع به کتاب مرجع فوق الذکر قادر به حل مسائل باشد. لیکن علیرغم این موضوع توصیه می‌شود برای درک بهتر و دقیق فصول مختلف، کتاب مرجع مطالعه گردد.

لازم به ذکر است به منظور فراهم کردن شرایطی هماهنگ میان کتاب حاضر با کتاب مرجع در شماره‌های اشکال و نمودارهای اخذ شده از آن کتاب تغییری داده نشده است.
در پایان لازم می‌دانم از تمامی کسانی که به نحوی در تالیف این کتاب همکاری نموده‌اند،
بخصوص جناب آقای احمد وریشی که زحمت زیادی در ترسیم دقیق و ریاضی شکل‌ها و
نمودارهای کتاب کشیده‌اند و جناب آقای مرتضوی نیز که زحمت تایپ متن کتاب را بر عهده
داشتند صمیمانه تشکر نمایم.

هر چند مهمترین هدف مجموعه تهیه کننده این اثر، ارائه کتابی مقید و بی‌نقص به جامعه دانشجویان و مهندسین عمران بوده است لیکن رسیدن به این هدف تقریباً ناممکن می‌باشد؛ لذا از تمامی عزیزان تقاضا می‌شود انتقادات و پیشنهادات سازنده خویش را به آدرس موسسه کتاب و ارشان ارسال نمایند.

احمد (مجید) رحمتی

زمستان

۸۵